

GRAU EN SOCIOLOGIA

101141 HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Història Contemporània
Codi	?
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer; primer semestre
Horari	Dilluns: 9-10 hores; Dimecres: 9-12 hores
Lloc on s'imparteix	Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia
Llengües	Català

Responsable de l'assignatura

Nom professor/a	Jordi Pomés Vives
Departament	Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-1114//IO-306
Telèfon (*)	935812869//935811593
e-mail	jordi.pomes@uab.es
Horari de tutories	B7: Dll 10-10:30 i Dc 12-12:30; IO: Dll 16:30-17 i Dc 16-16:30

2. Equip docent

Nom professor/a	Xavier Domènech Sempere
Departament	Història Moderna i Contemporània
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7-1096
Telèfon (*)	935818159
e-mail	francescxavier.domenech@uab.cat
Horari de tutories	Dimecres 15:30 a 16:30

(Afegiu tants camps com sigui necessari)
(*) camps optatius

3.- Prerequisits

Aquesta assignatura demanda pel seu complet seguiment la lectura al llarg del curs de la bibliografia que s'indicarà a classe, alhora que un coneixement bàsic de conceptes d'us bàsic en el vocabulari històric (Estat, nació, anarquisme, liberalisme, etc.) i de les coordenades espacio-temporals de la matèria

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Objectius: L'assignatura pretén aportar a l'alumne els coneixements bàsics de la història política i econòmica del món entre 1880 i 1990 aproximadament, concedint una importància especial a les transformacions de l'estat en general, i especialment de l'estat del benestar. Alhora es pretén estudiar la interacció entre les élites i els moviments socials en distintes èpoques dintre d'aquest període i oferir una perspectiva general de la colonització i la descolonització. Finalment es pretén revisar les relacions internacionals durant aquest període i avaluar fenòmens socials mitjançant judicis especialitzats. L'assignatura pretén també proporcionar i desenvolupar coneixements, valors i capacitats globals i específics orientats al futur professional dels estudiants, i a la seva formació com a persones i ciutadans.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

C1 Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.

Resultats d'aprenentatge

1.6 Descriure els canvis socials que han experimentat els fenòmens a què es referia l'anterior competència durant el segle XX
1.7 Discutir les seves causes i efectes des de distintes perspectives historiogràfiques

Competència

C5 Aplicar els conceptes i enfocaments de la historiografia, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.

Resultats d'aprenentatge

5.5 Distingir els precedents històrics d'unes polítiques o d'uns conflictes determinats.

Competència

C9 Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten a la democràcia, els drets humans, la justícia social i al desenvolupament sostenible.

Resultats d'aprenentatge

9.7 Distingir els processos històrics en què s'han formulat aquests principis
9.8 Discriminar els eventuais progressos o regressions dels principis esmentats en la competència anterior en els principals canvis històrics del segle XX.

Competència

G1 Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
G2 Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
G3 Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

Competència

T3 Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb el tutor, així com establint i complint els terminis adequats per a un projecte de treball.
T5 Avaluat la qualitat del propi treball

6.- Continguts de l'assignatura

1. El món polític entre finals del segle XIX i 1914. La Primera Guerra Mundial.
2. La Revolució Russa i la construcció de la URSS
3. El món d'entreguerres i la crisi de les democràcies liberals.
4. Els feixismes.
5. La II Guerra Mundial i les seves conseqüències. El fracàs de la pau.
6. La Guerra Freda i el sistema bipolar (1945-1953)
7. La descolonització del Tercer Món. El despertar dels pobles afroasiàtics: Bandung.
8. El procés d'independència de l'Índia.
9. El Pròxim Orient i el conflicte àrabo-israelí
10. La coexistència pacífica. L'evolució de les relacions internacionals entre 1953 i 1963.
11. El procés de construcció europea
12. L'esfondrament del sistema soviètic i la desaparició de les democràcies populars i de la URSS.
13. Cap a un Nou Ordre Mundial: la globalització i l'hegemonia dels Estats Units.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

En les activitats dirigides, el professor exposarà els continguts bàsics de cada tema. Aquests continguts es complementaran a classe amb comentaris de textos, de mapes, de quadres estadístics i gràfics i de documentals cinematogràfics.

En les activitats supervisades, el professor aclarirà dubtes i intentarà reforçar qüestions, temes, idees clau. El professor els convocarà individualment o en petits grups al despatx en horaris factibles per als estudiants i els oferirà la possibilitat d'aclarir aquelles nocions que han quedat poc clares en les activitats dirigides. Per altra banda dins d'aquest tipus d'activitats també es podrà discutir entre els estudiants i el professor –a la manera d'un seminari- qüestions, textos, lectures, etc.

En les activitats programades:

Grup 1 (Jordi Pomés) Realització per part de l'alumne –amb el seguiment del professor- d'un treball de curs sobre la biografia d'un personatge, procurant sempre emmarcar els fets i vivències personals viscudes amb el context i esdeveniments fonamentals històrics.

Realització d'un segon treball que fonamentalment consistirà en la presentació a classe per grups d'un documental relacionat amb un dels temes del contingut de l'assignatura. Al Campus Virtual s'ofereixen més detalls d'aquests dos treballs.

Grup 2 (Xavier Domènech) Realització de pràctiques que inclouran el reforçament de la comprensió de la relació entre passat present, ajudant a pensar històricament el nostre entorn social, polític i cultural. Seguiment de lectures a classe per grups que permetin un seguiment de la comprensió de les matèries donades.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

52.5

Exposició dels continguts per part del professor	22.5	Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes. Distingir els precedents històrics d'unes polítiques o d'uns conflictes determinats. Distingir els processos històrics en què s'han formulat aquests principis Discriminar els eventuais progressos o regressions dels principis democràcia, drets humans, justícia social i desenvolupament sostenible en els principals canvis històrics del segle XX.
Comentari de textos. Resolució de problemes	15	Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.
Estudi de casos aplicats. Presentacions orals	15	Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions. Avaluat la qualitat del propi treball

Supervisades

15

Tutories diverses	5	Avaluar la qualitat del propi treball
Seminars diversos	5	Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.
Lectures i notes de lectura	5	Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

Autònomes

75

Lectura de textos	13.3	Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
Estudi	13.3	Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

Redacció de treballs	6,6	Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
----------------------	-----	--

8.- Avaluació

Grup 1 (Jordi Pomés): L'avaluació consistirà en un examen al final del semestre i dos treballs pràctics. La matèria que s'avaluarà a l'examen es correspondrà amb tots els continguts del programa que s'hagin treballat a classe. Un dels treballs consistirà en la realització de la biografia d'un personatge, procurant sempre emmarcar els fets i vivències personals viscudes amb el context i esdeveniments fonamentals històrics. L'altre treball consistirà en la presentació a classe d'un documental relacionat amb un dels temes del contingut de l'assignatura. Al Campus Virtual s'ofereixen més detalls d'aquests dos treballs.

L'examen suposarà un 50% de l'avaluació i els altres dos treballs un 25% més cada un.

Els alumnes tindran dret a revisar amb el professor la nota de l'examen i els treballs seran comentats pel professor individualment.

Grup 2 (Xavier Domènech): L'avaluació s'obtindrà del seguiment de les lectures, la realització de les pràctiques i d'un treball sobre un tema destacat desenvolupat a l'assignatura (optatiu) i un examen de continguts.

L'examen suposarà el 50% de l'avaluació, les pràctiques i seguiment de lectures un 40% i el treball optatiu un 10%.

Els alumnes tindran dret a revisar amb el professor la nota de l'examen i els treballs seran comentats pel professor individualment.

Considerarem –els dos grups– un No presentat quan el professor disposi de menys d'un 30% de les notes d'avaluació d'un alumne determinat.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ (Grup 1)

HORES

**RESULTATS
D'APRENTATGE**

7.5

Exàmens (entre l'oficial i la possible repesca)	5	Avaluar la qualitat del propi treball
Treball Història de Vida (comentari i revisió amb el professor)	1.25	Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb el tutor, així com establint i complint els terminis adequats per a un projecte de treball. Avaluar la qualitat del propi treball
Treball Documental (comentari i revisió amb el professor)	1.25	Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ (Grup 2)

HORES

RESULTATS D'APRENENTATGE

	7.5	
Exàmens (entre l'oficial i l'activitat compensatòria)	5	Avaluar la qualitat del propi treball
Pràctiques	1.25	Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb el tutor, així com establint i complint els terminis adequats per a un projecte de treball. Avaluar la qualitat del propi treball
Seguiment de lectures	1.25	Avaluar la qualitat del propi treball

9- Bibliografia i enllaços web

ARTOLA, Ricardo, *La Segunda Guerra Mundial*, Alianza, Madrid, 1995

ALDCROFT, Derek H., *Historia de la economía europea (1914 – 1980)*, Crítica, Barcelona, 1989.

CALVOCORESSI, P., *Historia política del Mundo Contemporáneo. De 1945 a nuestros días*, Ed. Akal, Madrid, 1987

FULBROOK, Mary, *Europa desde 1945*, Crítica - Oxford University Press (Historia de Europa Oxford), Barcelona, 2002

HEFFER, J., LAUNAY, M., *La guerra fría, 1945-1972*, Akal, Madrid, 1992

HOBSBAWM, E., *Historia del siglo XX, 1914-1991*, Ed. Crítica, Barcelona, 1995

KITCHEN, Martín, *El período de entreguerras en Europa*, Alianza Universidad, Madrid, 1992.

LELLOUCHE, P., *Le Nouveau Monde. De l'ordre de Yalta au désordre des nations*. Grasset, Paris, 1992

MADISSON, Angus, *Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas*, Barcelona, Ariel, 1991.

MAMMARELLA, G., *Historia de Europa contemporánea (1945-1990)*, Barcelona, Ariel, 1990

NITZE, P., *De Hiroshima a la Glasnost*, G.E.L.A., Buenos Aires, 1991

NOUSCHI, Marc, *Historia del siglo XX. Todos los mundos, el mundo*. Cátedra, Madrid, 1996

PALMER, R., y COLTON, J., *Historia contemporánea*, Madrid, Akal, 1980 (numerosas reediciones posteriores)

PEREIRA, J.C., (coordinador), *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*, Ariel, Barcelona, 2001

POWASKI, Ronald E., *La guerra fría. Estados Unidos y la Unión Soviética, 1917-1991*. Ed. Crítica, Barcelona, 2000

PROCACCI, Giulano, *Historia general del siglo XX*, Ed. Crítica, Barcelona, 2001

VEIGA, Francisco; DA CAL, Enrique U.; DUARTE, Ángel, *La paz simulada. Una historia de la Guerra Fría*. Alianza Universidad, Madrid, 1997.

WALKER, M., *The Cold War and the Making o Modern World*, Vintage, London, 1994

10.- Programació de l'assignatura

Grup 1 (Jordi Pomés) El primer dia de classe es passarà als alumnes un calendari on s'indicarà els dies (sempre seran dimecres) que tocarà presentar a cada persona un documental històric visualitzat i per altra banda els dies que tocarà obligatòriament entrevistar-se amb el professor per fer el seguiment del treball Història de Vida.

Grup 2 (Xavier Domènech) La programació de l'assignatura es concretarà el primer dia de classe on s'indicaran els dies de desplegament de les activitats. Aquestes inclouran un bloc de realització de transferència de coneixements, un bloc de realització de treballs pràctics que inclouen el seu plantejament, seguiment i avaluació a classe i un bloc de seguiment de la comprensió de les lectures encomanades.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

Grup 1 (Jordi Pomés)

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
13 setmanes del trimestre	13 temes (a un tema per setmana)	Aula	CD o DVD	Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes. Distingir els precedents històrics d'unes polítiques o d'uns conflictes determinats. Distingir els processos històrics en què s'han formulat aquests principis Discriminar els eventuais progressos o regressions dels principis democràcia, drets humans, justícia social i desenvolupament sostenible en els principals canvis històrics del segle XX.
Tots els dimecres	Presentació del documental per grups	Aula	CD o DVD	Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees,

				persones i situacions.
Tots els dimecres	Seguiment del treball Història de Vida	Aula		Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb el tutor, així com establint i complint els terminis adequats per a un projecte de treball. Avaluar la qualitat del propi treball
?-2-2010	Examen	Aula ?		Avaluar la qualitat del propi treball
?-2-2010	Activitat compensatòria	Aula?		Avaluar la qualitat del propi treball

Grup 2 (Xavier Domènech)

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
13 setmanes del trimestre	13 temes (a un tema per setmana)	Aula		Descriure els fenòmens socials de forma teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes. Distingir els precedents històrics d'unes polítiques o d'uns conflictes determinats. Distingir els processos històrics en què s'han formulat aquests principis Discriminar els eventuais progressos o regressions dels principis democràcia, drets humans, justícia social i desenvolupament sostenible en els principals canvis històrics del segle XX.
9/10 – 16/10 – 4/11	Presentació pràctiques	Aula	Audiovisual	Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.
14/10 – 21/10 – 11/11	Seguiment pràctiques	Aula		Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.
Cada dimecres 10 - 12	Establiment i seguiment del treball voluntari	Despatx		Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

12	treball voluntari			Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions. Avaluar la qualitat del propi treball
6/11/ - 20/11/ - 11/12	Debat lectures	Aula	Dossier de lectures	Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom. Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions. Avaluar la qualitat del propi treball

LLIURAMENTS

Grup 1 (Jordi Pomés)

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
23-12-2009	Lliurament del treball Història de Vida	Apartat "Lliurament de Treball" del Campus Virtual	Digitalitzat	Treball d'Història de Vida

Grup 2 (Xavier Domènech)

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENENTATGE
16/10	Pràctica 1	Aula		Reforçament comprensió passat – present.
23/10	Pràctica 2	Aula		Reforçament comprensió passat – present.
13/11	Pràctica 3	Aula		Reforçament comprensió passat – present.
13/01	Treball	Aula		Ampliació de continguts interpretatius sobre la Guerra Freda